

Människors attityder är speciellt viktiga att förstå när det gäller förvaltning av stora rovdjur eftersom de ofta ger upphov till mycket motstridiga känslor hos olika grupper i samhället. Äntligen är det dags för mer djupgående svensk forskning i detta länge förbisedda ämne.

Rovdjuren i samhället

Äntligen ska forskare analysera vår attityd till vargen

FORSKNINGEN OM DE sociala aspekterna på viltförvaltning har sin upprinnelse i USA och sysslar med att studera människors attityder till och föreställningar om vilda djur.

För att lyckas med en bra viltförvaltning är det viktigt att förstå allmänhetens attityder till och kunskap om aktuella arter, liksom möjliga förvaltningsåtgärder. Den här typen av forskning har tills helt nyligen varit ett i stort sett förbiset forskningsfält i Sverige. För cirka ett år sedan, våren 2003, fick emellertid Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet under ledning av professor Åsa Boholm, medel från Naturvårds-

verkets viltvårdsfond för att utföra ett antal studier med samhällsvetenskaplig inriktning om varg i Sverige.

Utgångspunkten för projektet är att samhällets målsättning om en livskraftig vargstam står i konflikt med de intressen som, i vargen, ser ett hot mot människors livsstil, värderingar och ekonomi. Något som leder till polarisering och eskalerade konflikter.

PROJEKTET SYFTAR till att förstå de sociokulturella förutsättningarna för att lyckas med den svenska vargförvaltningen. I arbetet används såväl socialantropologisk metodik, som metodik från den så kallade lokaliseringforskningen.

I konflikterna kring vargen finns nämligen likheter med de kontroverser som kan uppstå vid lokalisering av kontroversiell infrastruktur som lokalbefolkningen kan uppfatta som ett intrång i deras livsmiljö.

Statens rovdjurspolitik uppfattas av somliga som en dold form av lokaliseringspolitik som bedrivs i syfte att utarma glesbygden på resurser och livskvalitet. Samtidigt har vargen en stark symbolisk betydelse för många människor, såväl i negativ som positiv bemärkelse, vilket anknyter till det socialantropologiska forskningsfältet.

info/

Det svenska projektet bedrivs vid Förvaltningshögskolan, Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS), Göteborgs universitet. Mer information finns på deras hemsida: www.riskcom.org I Norge har forskning om sociala aspekter på viltförvaltning pågått under flera år och ett flertal mycket intressanta rapporter har publicerats av norska forskare, bland andra av Tore Bjerke, Ketil Skogen och Bjørn Kaltenborn.

I PROJEKTET ingår tre delstudier.

Den första, "Rovdjurspolitik: Partsintressen, inflytande och dialog", handlar om hur den demokratiska processen faktiskt fungerat mellan medborgarna å ena sidan och myndigheter och politiker å den andra när det gäller riksdagsbeslutet om målen för den svenska vargstammen. Fokus kommer att ligga på samspel och kontroverser och syftet är att förstå hur de olika parterna upplevt själva medborgardialogen som ledde fram till riskdagsbeslutet.

I en fördjupad fas kommer man sedan att studera hur de regionala rovdjursgrupperna i Länsstyrelsernas regi fungerar i praktiken, och om de olika in-

tressegrupperna upplever att dessa sammankomster fyller sitt syfte som de konstruktiva dialogfora de är avsedda att vara.

En jämförelse kommer också att göras med hur myndigheter hanterar motsvarande intressekonflikter i Italien och Spanien.

I DELSTUDIE TVÅ, "Lokalbefolkningen och vargfrågan – en studie av motsättningarnas dynamik", som påbörjades under hösten 2004, är det lokalt motstånd mot varg på ett antal utvalda orter i Dalarna och Värmland som kommer att bli föremål för en närmare undersökning, främst genom djupintervjuer med människor i dessa områden.

Känner de sig hotade och marginaliserade av vargens närvaro?

Hur ser förtroendet för myndigheter och politiker ut, och på vilket sätt tror man att vargfrågan påverkar bygden och dess olika institutioner?

Konflikten mellan natur och kultur står i fokus för den sista studien, "Vargen som symbol", i vilken vargen exemplifierar denna motsättning då vargen, samtidigt som den uppfattas som en central symbol för naturen, också kan uppfattas som ett hot mot människans kulturella strävanden.

ANN DAHLERUS

VARGFOND

Till stöd för skandinaviska vargstammen. Märk talongen "Vargfond" så går dina pengar oavkortat till detta ändamål.

PG 57 02 87-3

FÖRENINGEN HÅLLER PÅ att lägga upp ett bildarkiv. Har du fotografier som du vill delge föreningen så skicka dem till adressen nedan.

Får SRF behålla dina kopior eller diabilder, ange det. I annat fall läser vi in dem på cd-skivor. Bilderna kommer att användas i vår tidskrift och på föreningens hemsida samt i föreningens föredragsverksamhet. Vi kommer alltid att ange ditt namn då fotografierna publiceras. Vi kan

dock inte ge något honorar. Ange om fotografierna är tagna på djurpark eller i vilt tillstånd. Ange gärna datum och plats/lokal för bilden. Ju mer vi får veta om bilden, desto bättre.

Läser du själv in bilderna så skicka dem på cd-skiva och INTE med e-post. Hör dock först efter med undertecknad före inläsning.

Rolf Gustafsson, Edeforsg. 86, 974 38 Luleå
tel: 0920-178 02. rolfg092017802@yahoo.se